

HELSINKIO GRUPĖ PASMERKIA MILICIJOS UŽPUOLIUS

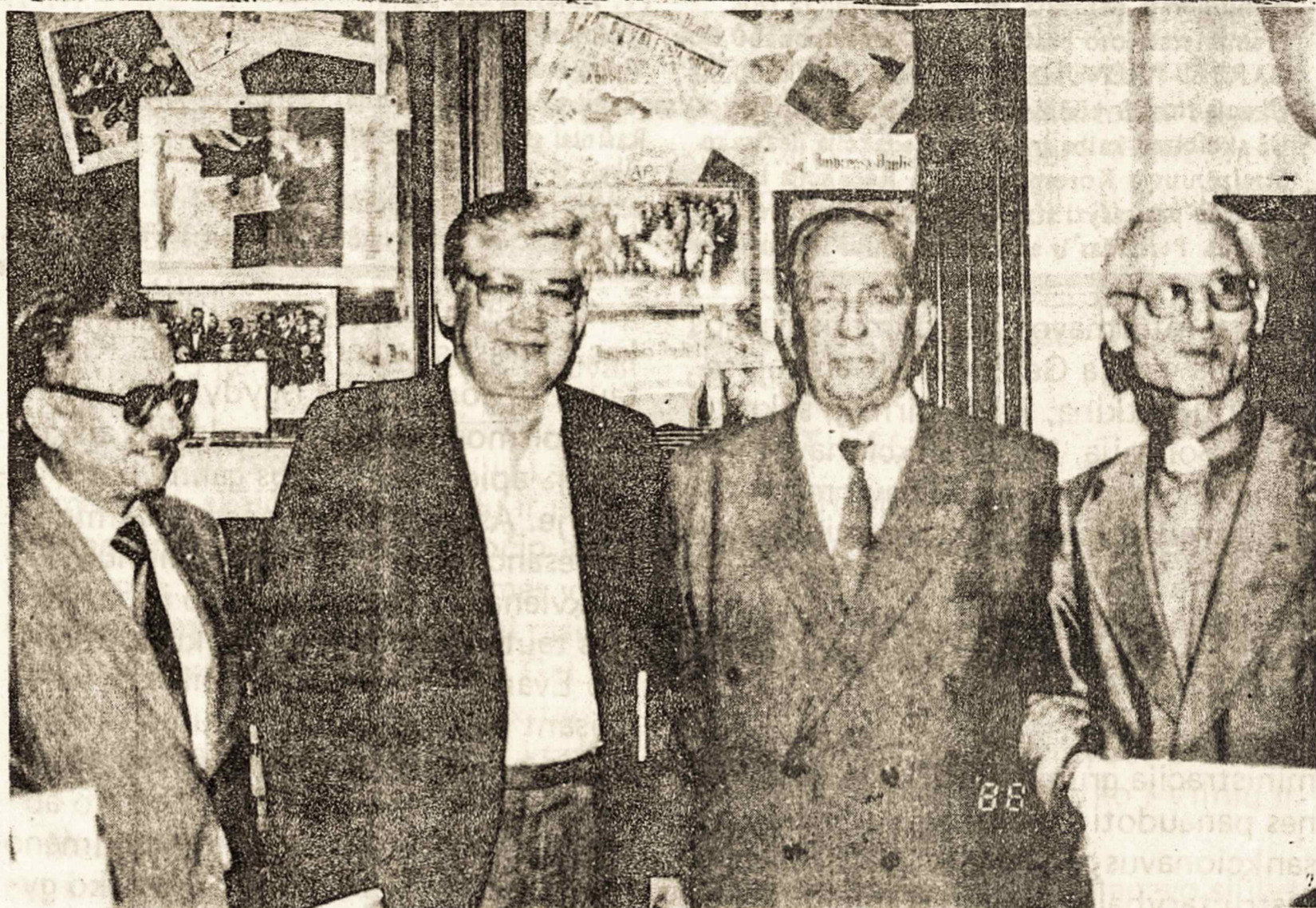
New Yorkas, 1988 iapkričio 9. LIC) Lietuvos Helsinkio grupės dokumentas Nr. 51 sukrečiančiai papildo turimas žinias apie ginkluotus milicijos užpuolius prieš taikius š.m. rugsėjo 28 d. demonstracijos rengėjus ir dalyvius, praneša Lietuvių Informacijos Centras. Tą dieną Lietuvos laisvės lyga organizavo mitingą paminėti Molotovo-Ribbentropo paktą antrąjį slaptą protokolą. Šiuo dokumentu paaiškėja, kad milicija net mitingo išvakarėse vaikė aikštėje susibūrusius žmones. Pasak Vytauto Bogušio, Gedimino aikštėje visą laiką renka si žmonės, "o čia jau labiau išvakarėse, prie katedros pasirodžius Lygos atsišaukimams kviečiantiems dalyvauti mitinge". Pateikiame dokumento pilną tekstą.

Lietuvos Helsinkio baigiamojo akto susitarimo vykdymui stebėjimo grupė
Dokumentas Nr. 51

1988 m. rugsėjo 27, 28, 29 d.d. Lietuvos sostinėje Vilniuje tarybinis režimas įvykdė žiaurų, anti-humanišką aktą. Rugsėjo 17 d., keturi Lietuvos laisvės lygos įgalioti nariai raštišku pranešimu informavo Lietuvos miesto Vykdomąjį komitetą apie numatomą surengti Katedros aikštėje mitingą, skirtą Molotovo-Ribbentropo sutarties antrojo slapto protokolo pasirašymo 49-tosioms metinėms atimti. Šis slaptasis dokumentas – faktinis Lietuvos okupacijos nuosprendis. Vykdomasis komitetas, remdamasis formaliu pagrindu, uždraudė mitingą. Bet kadangi apie mitingo uždraudimą visuomenė masinės informacijos priemonėmis nebuvo informuota, Lietuvos laisvės lyga nutarė paminėti šią sutartį.

Rugsėjo 27 d., apie 20 valandą, į Katedros aikštę atvyko apie 100 milicinių, vadovaujamų pulkininko Rainio, kurie puolė sklaidyti taikiai stovinčių 200-250 žmonių grupę. Sulaikė Oną Butkienę, kuri su antrankiais visą naktį buvo išlaikyta kameroje ir nubausta 25 rublių bauda. Antroji – D. Romelytė – nuvežta į milicijos skyrių tardymui kur ją ištiko širdies priepuolis. Buvo išvežta į ligoninę.

Rugsėjo 28 d., likus valandai iki numatyto mitingo pradžios, milicijos pareigūnai jėga išstūmė žmones iš Katedros aikštės ir apsupto ją ištisiniu, vieto-

S. Paulo žurnalistų sąjungos centre buvo paminėta Brazilijos periodinės spaudos 200 metų sukaktis rugsėjo 14 diena. Šia proga S. Paulo žurnalistų sąjunga įteikė garbės diplomą MŪSŪ LIETUVAI mininčiai 40 metų gyvavimo sukaktį. Nuotraukoje iš dešinės: kun. Pranas Gavėnas priėmęs diplomą, Paulo Zingg, žurnalistų sąjungos pirmininkas ir S. Paulo valsčiaus kultūros sekretorius, Vytautas Bacevičius ir kitas žurnalistų sąjungos narys

Nuotr. P. Rukšio

mis dvigubu, žiedu. Gatvėse šalia aikštės pasirodė šarvuočiai, gaisrinės mašinos, uždangstytais grotomis langais, ir mašinos skirtos kalinių pervežimui. Atvažiavo kariškiai, kurie vilkėjo neperšaukamas liemenes, ginkluoti gumėmis lazdomis, bei aerosoliniais dujų balionėliais. Turėjo dujokaukes.

18-tą valandą, šalia aikštės skverelėje, daugiatūkstantinėje minioje, prasidėjo taikus mitingas. V. Bogušiu ir A. Terleckui spėjus pasakyti vos keletą žodžių, susirinkusius be jokio įspėjimo puolė baudėjai. Mušė visus – vyrus, moteris, vaikus ir senelius. Daužė kur pakliuvo. Ką sugriebė metė į mašinas, kur vėl mušė, įžeidinėjo. Plėšė ir atiminėjo tautines vėliavas, plakatus, ženklukus. Iš visų pusių sklido klyksmai. Pasipiktinusi žmonių minia skandavo: "fašistai", "okupantai", "nešdinkitės", ir t.t. Provokaciniams veiksams buvo panaudoti ir 14-16 metų amžiaus komjaunonių kooperatyviniai būriai.

Rugsėjo 28 d. smarkiai sumušti G. Taučius, smegenų sutrenkimas (hospitalizuotas); V. Dilba, smegenų sutrenkimas. Kiek lengviau nukentėjo P. Markevičius, G. Gustas, A. Urbonas, ir kiti. Mūsų duomenimis 24 asmenys. Oficiali spauda pranešė, kad sulaikyti 25 asmenys. Tačiau, kitais duomenimis, sulaikytų buvo 84.

Pasipiktinę tokiu žiaurumu, tos pačios dienos 22 valandą A. Andreika ir dar 8 asmenys paskelbė bado streiką Katedros aikštėje. Dabar tai buvo ne vien reikalavimas paleisti visus Lietuvos politikinius, bet ir protesto aktas prieš sadistišką susidorojimą su taikaus mitingo dalyviais. Nakčiai badaujančius saugoti pasiliko apie 40-50 žmonių.

Rugsėjo 29 d. rytą, apie 5-tą valandą, į aikštę įvažiavo keletas autobusų ir kaliniam vežti skirtų mašinų. Iš mašinų iššokę baudėjai puolė daužyti žmones. Sumintus vilko mašinų link, spardydami, mušdami bananais, tempdami už plaukų. Daužė galvas į mašinų duris. Redą Jakimavičiūtę milicijos karininkas apipurškė dujomis. Suimtuosius nuvežė į Vilniaus miesto Lenino rajono pirmąjį milicijos poskyrį. Ten vertė pasirašyti protokolus, toliau daužė kumščiais spardė. Kapitonas Bernotas, tardydamas Andreiką, dar ir smaugė.

Rugsėjo 29 d., po visuomenės surengto protesto mitingo (dalyvavo apie 2000 žmonių), neteisėtai sulaikyti buvo paleisti. A. Andreika paguldytas į ligoninę, kur medicininė komisija pripažino jam smegenų sutrenkimą. Kiek mažiau nukentėjo Korsakas, Jokšas, Lapienaitė, Usavičius. Viso 19 asmenų.

Šį susidorojimo planą patvirtino MVD ministro pavaduotojas M. Misiukonis ir

SEMANARIO MŪSU LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metine prenumerata Brazilijoje Cz\$.4.500,00

Prenumerata paprastu paštu užsieni: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIJUS Cz.10.000,00

Užsuojautos, Sveikdinimai ir Skelbimai (Anūncijos)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaldas ir administracinius laiškus rašyti

Rua Juventus, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Director Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz\$.150,00

1 P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

1 tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz\$.7.000,00

Už mokami už skilties (Coluna) centimetra Cz\$.350,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

bei tvarko savo nuožūra.

Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

ar PETRAS RUKŠYS vardu.

apie tai informavo OK administracijos skyriaus vedėją Geržoną, CK antrąjį sekretorių Mitkiną, ir CK pirmąjį sekretorių R. Songailą, kurie sankcionavo šį planą. Šioje akcijoje dalyvavo miesto vidaus reikalų žvalgybos viršininko pulkininko Matuzonio žinioje esančios spec-paskirties milicijos kuopos, TSRS MVD ministerijos vidaus kariuomenės spec-motorizuotos milicijos dalinys — daugiau nei 800 žmonių. Lietuvos administracija grubiai nusižengė įstatymui, nes panaudoti spec-smogikus galėjo tik sankcionavus TSRS MVD, TSRS ministrų tarybai. Leidimo iš minėtų įstatymų nebuvo gauta.

Visa pažangi Lietuvos visuomenė pasipiktino ir pasibjaurėjo nusikaltimu prieš žmonių laisvę, orumą ir sveikatą. Šis valdžios susidorojimas kvalifikuojamas kaip anti-humaniška teroro akcija prieš taikius mitingo dalyvius.

Lietuva
1988 m. spalio 16 d.

Pasirašo Lietuvos Helsinkio grupė:

V. Petkus

Kun. G. Gudanavičius

M. Jurevičius

V. Vaičiūnas

G. Iešmantas

V. Bogušis

(LIC)

PIRMAS KRIKŠČIONIŠKAS LAIKRAŠTIS POKARIO LIETUVOJE

(New Yorkas, 1988 lapkričio 9.

LIC) Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad praeitą mėnesį pasirodė pirmas krikščioniškas laikraštis pokario Lietuvoje. Vardu "Tikėjimo žodis", jį leidžia prie Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įsisteigusi Lietuvos Krikščionių Sąjunga, susidedanti iš katalikų ir protestantų dvasiškių bei krikščionių pasauliečių. Pirmame numeryje, datuotame spalio 22 d., rašo:

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

"Jūs rankose pirmasis krikščioniškas laikraštis pokario Lietuvoje. Kristaus žaizdomis esate išgydyti". Ši eilutė iš pirmo apaštalo Petro laiško aiškiai liudija apie mūsų tautos galimybes Viešpatyje. Aštuoni tūkstančiai palaiminimų esančių Biblijoje yra skirti mum kiekvienam asmeniškai, kaip ir bet kurios tautos žmogui, kuris tiki išgelbėjimo Evangelija. Laikraščio tikslas: nepaisant denominacijų skirtumų skelbti gerą naujieną apie gyvąjį Dievą. Dauguma lietuvių pavargo nuo ateizmo absurdo. Mes galime paliudyti, kad įmanomi tik du sąmoningo krikščioniško gyvenimo variantai: pirmasis, sekmingas gyvenimas; antrasis, labai sekmingas gyvenimas. Tik du. "Atsiverskite ir tikėkite Evangelija" (Mk 1,15)".

Leidinio redaktorius — Evidas Morkūnas; redakcinę kolegiją sudaro poetas Sigitas Geda, redaktoriaus pavaduotojas Gabrielius Lukošius, evangelikų pastorius J. Melikas, kun. R. Mora, referantas kun. dr. Juozas Pranka, kun. V. Rudzinskas, A. Tikušienė.

"Tikėjimo Žodis" yra panašaus formato kaip "Sąjūdžio Žinios", keturių puslapių biuletenis, leidžiamas kompiuterio šriftu, grynai religinio turinio.

Laikraštis platinamas nemokamai, leidžiamas tikinčiųjų auka. Redakcijos adresas: Vilnius, Eidukevičiaus 35-76, Morkūnas Evaldas.

(LIC)

DU NAUJI NARIAI LIETUVOS HELSINKIO GRUPĖJE

(New Yorkas, 1988 lapkričio 9.LIC)

Lietuvos Helsinkio grupė pranešė Lietuvių Informacijos Centrai, kad į jos eiles įstojo du nauji nariai. Pateikiame apie tai grupės dokumentą.

Lietuvos Helsinkio baigiamojo akto su-

sitarimo vykdymui stebėjimų grupė
Dokumentas Nr. 50

Informuojame Tarptautinę Helsinkio federaciją ir užsienyje esančius Lietuvos Helsinkio grupės narius, kad nuo š. m. spalio 11 d. priimti nauji nariai — Gintautas Iešmantas, Vytautas Bogušis.

Lietuva
1988 m. spalio 12 d.

Pasirašo:

Viktoras Petkus

Kun. G. Gudanavičius

M. Jurevičius

V. Vaičiūnas

LIC prierasas: Gintautas Iešmantas, 60 m. amžiaus poetas-žurnalistas, buvęs Komunistų partijos nariu, 1980 m. apkaltintas antisovietinio turinio eilėraščių, straipsnių rašymu pagrindžio spaudoje, užsienio radijo klausymu, buvo nuteistas kalėti 11 metų, iš kurių aštuonis iškalėjo. Straipsniuose jis kėlė Lietuvos išstojimą iš Sovietų Sąjungos. Politinių kairiųjų gelbėjimo komitetui, bado streikininkui Petriui Cidzikui ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžiui reikalaujant, Iešmantas buvo paleistas ir š. m. lapkričio 4 d. sugrįžo į Lietuvą. Tarptautinis PEN rašytojų klubas ir paskutiniu metu Lietuvos rašytojų sąjunga jį palaikė, reikalaujant jo išlaisvinimo. Keili Iešmanto laišakai iš tremties pasirodė ir Sąjūdžio Žiniuose. Tremtyje Iešmantas gydėsi nuo tuberkuliozės.

Vytautas Bogušis, 29 m. amžiaus Vilniaus jaunimo teatro inžinierius-technikas, dviejų mažamečių vaikų tėvas, yra Lietuvos Laisvės Lygos tarybos nariu ir šios grupės spaudos organo, Vyties žurnalo, redaktoriumi. Kai jis 1987 m. rugpiučio 23 d. kartu su trejais kitais disidentais surengė taikią demonstraciją Vilniuje paminėti Molotovo-Ribbentropo pakto sukaktį. Bogušį smarkiai puolė spaudoj ir fiziškai persekiojo saugumas Jaunimo teatre buvo surengtas visuotinis profsąjungos susirinkimas, kurio tikslas buvo pasmerkti demonstracijoje dalyvavusį Bogušį. Susirinkimo dalyvių nusiteikimas ryškiai buvo smerkiamojo naudai. Pastaruoju metu, užsienio spauda dažnai cituoja Bogušį apie dabartinius Lietuvos įvykius. Dar būdamas jaunuoliu, Bogušis buvo Viktoro Petkaus auklėtinis.

(LIC)

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvos de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas,104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

LASAULIO LIET. BENDRUOMENĖS ŽINIARASTIS

PLB PIRMININKAS, DR. VYTAUTAS BIELIAUSKAS LIETUVOJE

Ivykusiam spalio 20-23 dienomis Vilniuje Lietuvos sąjūdžio steigiamajam suvažiavime, dalyvavo taip pat Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, Dr. Vytautas Bieliauskas. Čia talpiname jo išsamų pranešimą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vaidyba vadovauja visų laisvojo pasaulio lietuvių kraštų bendruomenėms, kurios organizuotai veikia 19-oje kraštų, keturiuose kontinentuose. Perduodu lietuvių sveikinimus iš šių kraštų.

Argentinijos, Artimųjų Rytų, Australijos, Austrijos, Belgijos, Brazilijos, Didž. Britanijos, Italijos Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, Kolumbijos, Naujosios Zelandijos, Olandijos, Prancūzijos, Švedijos, Šveicarijos, Urugvajaus, Venecuelos, Vakarų Vokietijos.

Jie šiandien ypatingai jungiasi su jumis šio suvažiavimo proga. Mes visi džiaugiamės, kad pagaliau po tiek daug metų stalinizmo padarytos skriaudos Lietuvai ir jos žmonėms yra pripažįstamos ir mėginamos atitaisyti. Jūs ir jūsų tėvai daug nukentėjo nuo Stalino režimo, kurio metu buvo pasirašyti slapti susitarimai su naciais, militarine jėga užimtas kraštas, atimtos nuosavybės, išstremti žmonės ir suniokota visa krašto ekonomija. Tai buvo didelė skriauda, kurią lietuvių tauta, visos Pabaltijo valstybės, visa Sovietų Sąjunga pergyveno. Prie stalinizmo aukų daugumoje priklauso ir Lietuvos išeivija. Daugelis mūsų buvome priversti palikti savo kraštą karo siaubo sukuryje ir paskui, negalėdami grįžti į savo Tėvynę, kurioje gresė mums gyvybei ir laisvei pavojai, buvome priversti kurtis kitur. Ir taip lietuviai išsiblaškė po visą pasaulį. Jie neturėjo lengvų sąlygų savo naujos egzistencijos pradžioje. Bet jie pateko į kraštus, kur jiems buvo leidžiama dirbti ir vystyti savo iniciatyvą. Jie buvo darbštūs ir savo darbštumo dėka jie greit prisitaikė prie ekonominio lygio tų kraštų, kur jie gyveno. Bet dauguma jų laikė savo išeiviją tik laikina, jie tikė-

josi, kad ateis laikas, kada galės grįžti į savo Tėvynę ir ten praleisti bent savo senatvę. Jie dirbo, taupė, vaikus lietuviškai mokino ir savo žvilgsnį į Lietuvą kreipė. Sunku buvo ir ypač išlaikyti lietuvių kalbą ir puoselėti lietuvišką kultūrą, neturint gyvo ryšio su kraštu. Bet išeivija išliko lietuviška, kūrybinga ir tvirta, nes ji neprarado vilčių, kad krašte vėl atsirastų normalios sąlygos ir kad lietuvių tauta Lietuvoje taps laisva.

Išeivijon stalinizmas išgrūdo daugelį oacių pažangiausių intelektualų, gabių žmonių, kurie patys ir jų vaikai savo talentais praturtino tuos kraštus, kur jie gyvena o jie tai būtų galėję Lietuvai atiduoti.

Taigi siūlau įskaityti ir išeiviją į stalinizmo aukų skaičių ir tuo būdu ir mus prijungti prie dabar čia vykstančio atsinaujinimo. Priėję išvados, kad mes visi buvome panašiai nuskriausti, gal rasime geresnį vieni kitų supratimą. Gal sumažinsime nepasitikėjimą vieni kitais ir pradėsime vėl jaustis to paties krašto vaikais, nežiūrint, kur gyventume.

Mes sveikiname kiekvieną jūsų daromą žingsnį Lietuvos laisvės darbe. Lietuva yra tauta su gražia, garbinga istorija ir su savo kūrybinga kultūra. Tebūna jai leista savo istoriją be falsifikavimo atkurti ir tęsti garbingai pasaulio laisvų tautų šeimoje.

prof. VYTAUTAS BIELIAUSKAS

Atvažiavau čia su entuziazmu, kurį su manimi pergyvena išeivijoje daugelis lietuvių, girdėdami apie įvykius Tėvynėje. Matau, kad mes visi čia esame didelių istorinių įvykių dalyviai. Šie reiškiniai pakelia nuotaiką ir jie skatina visus tęsti jų raidą ligi tol, kol Lietuva galės tapti laisva, savarankiška valstybe. Linkiu jums ištvermės, kantrybės ir pasisekimo Tikiuosi kad kitą kartą galėsiu atvykti pas jus tiesiai į Vilnių, nedarodamas lanko į Maskvą, su autentiška Lietuvos viza.

Tegul saulė Lietuvos tamsumus pašalina ir telaimina gerasis Dievas Jūsų darbus.

PASKUTINĖS ŽINIOS

PLB PIRMININKAS Dr. VYTAUTAS BIELIAUSKAS LIETUVOJE.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis pakvietė PLB Pirmininką dalyvauti kaip stebėtoją Sąjūdžio Organizuojamame steigiamajame SEIME spalio 22-23 dienomis Vilniuje. PLB Valdybos pritarimu Dr. V. Bieliauskas išvyko į Vilnių ir grįžta spalio 30 d.

Persitvarkymo Sąjūdis planavo siūlyti Seimui priimti rezoliuciją kad atstatytų iš savo pareigų sekretorius R. Songaila, Antrasis Sekretorius, Mitkin ir Vidaus Reikalų Ministeris, Generoias Lišauskas, bei suformuoti naują programą Lietuvos gamtos apsaugos, ekonomines autonomijos bei Lietuvos Olimpino komiteto sudarymo.

Pramatyta SEIMO eigos tvarka:

Iš visos Lietuvos suvažiuoja 1127 delegatai iš kurių 36 vietos skirtos Lietuvos Katalikų Bažnyčiai. Delegatai, šeštadienį spalio 22 d. išrinks 220 asmenų Seimą. Seimas organizuojamas pagal Dr. J. Basanavičiaus 1905 m. vykusį Steigiamąjį Seimą. Seimas išsirinks 26 asmenų vykdomąjį organą.

Šeštadienio vakarą pramatyta Demonstracija Gedimino Aikštėje. Žmonės žygiuos su žvakėmis. Pramatytos pamaldos Vilniaus Katedroje, kuriose dalyvautų Kardinolas V. Sładkevičius. Tai pirmas kartas po II Pasaulinio Karo kai katedroje vyks pamaldos.

Vėliausiomis žiniomis, spalio 20 d. iš pareigų atsistatydino Lietuvos KP pirmasis sekretorius Songaila. Jo vietą perėmė Sąjūdžio narys Brazauskas.

PLB INFO

Dra. HELGA HERING

MÉDICA - GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

COMERCIAL SUEVIKAS LTDA.

BEBIDAS FINAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manelás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

Jonas Silickas

PRISIMINIMAS

Mano ilgo gyvenimo laikotarpyje teko daug įvairių nuotykių patirti ir šiaudien man malonu juos prisiminti, ypač iš pirmojo pasaulinio karo.

Kada prasidėjo karas, aš buvau 18 metų amžiaus dar nepribrendęs jaunuolis, tik ką baigęs Joniškėlio žemės ūkio mokyklą ir lankiau Grafo Zubovo Ginkūnų dvare, prie Šiaulių, tam tikrą praktikos ir teorijos žemės ūkio kursą; tai buvo vasaros metu 1914 m., kada prasidėjo karas. Viskas buvo ramu Lietuvoje, šilta vasara bujojo visa savo jėga: žydėjo pievose kvepiančios gėlės, vilnis siūbavo rugių laukus, šiti saulės spinduliai nardė Šiaulių ežere, visur buvo jauku ir gražu, lyg pats Dievulis iš dangaus nusileidęs tvarkė Lietuvos gamtą.

Mes, kursų lankytojai, klausėm pamokas. Jas dėstė prof. Lébedev, Svitaiskis ir Tadas Petkevičius, kuris tuomet buvo Kievo universiteto studentas; jis dėstė, tarp kitko, bakteriologiją. Baigiantis jo pamokai, įėjo į salę nepažįstamas asmuo, ir pakeltu balsu rusų kalboje pranešė, kad prasidėjo karas ir kad Rusijos caras paskelbė atsargos karių mobilizaciją. Tuo momentu pamoka buvo sustabdyta. Mokinių tarpe prasidėjo diskusijos ir ginčai: vieni kalbėjo, kad karas bus greitai baigtas ir kad laike dviejų savaičių vokiečiai bus sunaikinti, bet vienas rusas iš Kauno, Dzumkov, kuris buvo kursų klausytojas, prabilo: "Jūs neturite mažiausio supratimo apie Vokietiją, tai yra labai ginkluota valstybė ir karas galės užsitęsti metus". Visi nutilo, bet niekas nenorėjo tikėti to ruso pranašavimu. Tuo pat laiku kursai buvo paleisti ir mes išsiskirstėm kiekvienas sau.

Aš neturėjau mažiausio noro grįžti į mano tėviškę, Joniškėlio užkampį, ir dar keliom dienom pasilikau Ginkūnų dvare. Kiekvieną dieną ėjau į Šiaulius, sužinoti kas darosi pasaulyje, o ypatinai apie karo eigą. Mieste turėjau kelias man pažįstamas šeimas, kur praleisdavau laiką. Žinios buvo gaunamos per laikraščius, nes radijos ar televizijos tuomet nebuvo, o laikraščiai apie karo eigą teisybės nerašė. Ėjo gandai, kad dvi Rusijos armijos įsiveržė į Rytų Prū-

JONAS SILICKAS Sr.

siją ir žengia Karaliaučiaus link; kad vokiečių karo jėgos stengėsi rusus sulaukyti savo iš anksto įrengtose tvirtovėse: apkasai, spygliuotų vielų užtvaros, vandens pripiltos grabės, vilkų duobės ir kitos apsigynimo priemonės; bet po ilgų mūšių turėjo tas tvirtoves apleisti. Iš abiejų pusių buvo daug užmuštų ir sužeistų karių. Tos žinios buvo labai geros, atrodė, kad rusai greitai užims Berlyną ir karas bus baigtas, bet bus baigtas be manęs. Aš pavydėjau savo draugams, kurie iš pat pirmos dienos karo įstojo savanoriais į rusų kariuomenę; jie grįš su aukštų karininkų laipsniu, o aš? Kokia man bus gėda prieš juos. Dar porą dienų pabuvau Šiauliuose, ir čia mačiau liūdną vaizdą: buvo vežami į susirinkimo punktą mobilizuoti atsargos kariai; juos lydėjo žmonos, vaikai ir artimesni giminės. Palikę juos, jie grįžo į namus baisiai verkdami; tas mane labai jaudino, atrodė, kad miestas skendo ašarose. Aš prisiminiau kaip laike japonų karo, aš, turėdamas vos 9 metus amžiaus, kartu su motina palydėjom tėvą į Panevėžį. Jis buvo mobilizuotas kaip atsarginis. Laimė, kad kelionė į Mandžuriją užtruko apie porą mėnesių ir tuo laiku karas užsibaigė ir tėvas grįžo gyvas ir sveikas.

Sujaudintas Šiauliuose įspūdžiais, aš grįžau į tėviškę, kur išbuvau iki pavasario, per tą laiką daug kas pasikeitė. Vokiečiai išmetė rusus iš Rytų Prūsijos ir karas persikėlė į Lietuvos žemę. Per žiemą karo frontas laikėsi apkasuose ir tik atėjus vasarai prasidėjo nauji mūšiai. Čia būdamas Joniškėly gavau iš mano

draugo Tamošaičio laišką iš fronto. Jis man rašė: "Nepadaryk tokios kvailystės kaip aš padariau, įstojęs savanoriu į rusų kariuomenės eiles. Aš gyvas gyvenu tarp numirėlių ir t.t.". Čia ir dingo man noras kariauti.

Prasidėjus pavasariui, vėl pradėjo veikti kursai Šiauliuose ir aš atvykau juos tęsti. Be senų kursantų įstojo keli nauji. Aš susipažinau su vienu iš naujokų, Jonu Šimaliūnu iš Rygos, kur jo brolis inžinierius buvo Rygos elektros stočių viršininkas. Jonas buvo 4 metais už mane vyresnis, aukštas gražus vyras, turėjo geltonus užriestus ūsus, panašiai kaip vokiečių kaizeris; visuomet buvo gražiai apsirengęs, jo marškinė rankovėse buvo auksinės sagos ir turėjo auksinį laikrodį. Kalbėjo rusiškai, vokiškai, lenkiškai ir lietuviškai. Jis lošė didelį "poną" ir nesileisdavo į kalbą su žemesniu už save asmeniu. Jis dalyvavo rusų kariuomenėje pirmuose Prūsijos mūšiuose, buvo sužeistas ir paliuosuotas iš kariuomenės dėl sveikatos.

Be ankščiau minėto jis nebuvo baigęs nei pradinės mokyklos ir sakė man, kad jam proto netrūksta, tik reikia turėti dokumentą kad ką nors yra baigęs. Mano draugystė su juo buvo dėl to, kad aš jam padėdavau prirengti pamokas.

Ir taip mes tęsėm mūsų kursų pamokas. Vieną rytą, kada dar miegojom, vokiečiai iš sunkios artilerijos apšaudė Šiaulius, prasidėjo mieste gaisrai, rūsų kariuomenės dalis bėgo plentu Mintaujos link. Kartu bėgo iš Šiaulių civiliai žmonės, trukdant kariuomenės dalim. Tuomet ir mes trys lietuviai, Šimaliūnas, aš ir Druceika bėgom šalia piento kartu su kitais. Po kiek laiko mes pasiekėm vienos žymios lietuvių šeimos dvarą, kur buvo šeimininkų maloniai sutikti ir pavaišinti. Mes nutarėm čia pasilsėti, bet staiga pasikeitė visa situacija: bėganti masė Mintaujos link pradėjo šoniniais piento keliais grįžti atgal ir čia prasidėjo didelė betvarkė. Sužinojom, kad vokiečių karo jėgos uždarė plentą ir supa bėgančius rusus. Mes atsiveikinom su dvaro šeimininkais ir bėgom per laukus Biržų — Pasvalio link, kad išėitum iš supančio rato; kartu bėgo ir rusų kareiviai. Vienas iš jų klaisė mūs, ar toli Maskva? Jis buvo sužeistas, jo drabužiai buvo kruvini, toliau jis tęsė: "Tik Maskvoje mes galėsime rasti prieglaudą, vokiečiai baigia mus sunaikinti". Jis keikė Rusijos caro valdžią, kuri siunčia mus beginklius į karą ir parodė savo šautuvą, turbūt dar nuo Petro Didžiojo laiko užsilikusį, kuris nei zuikiams medžioti netinka. Mes toliau be poilsio bėgom, batai pritrėnė mūsų kojas ir mes bėgom tik su kojine; į vakarą ir mūsų kojines suplyšo, mes likom basi. (Bus daugiau)

**SOC. NACIONAL DE AUTOMOVEIS
E PEÇAS Ltda**

A. SLIESORAITIS — G. BAČELIS

RUJA JOÃO PESSOA, 261 — SANTOS TEL. 35-3721

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS VAIDMUO

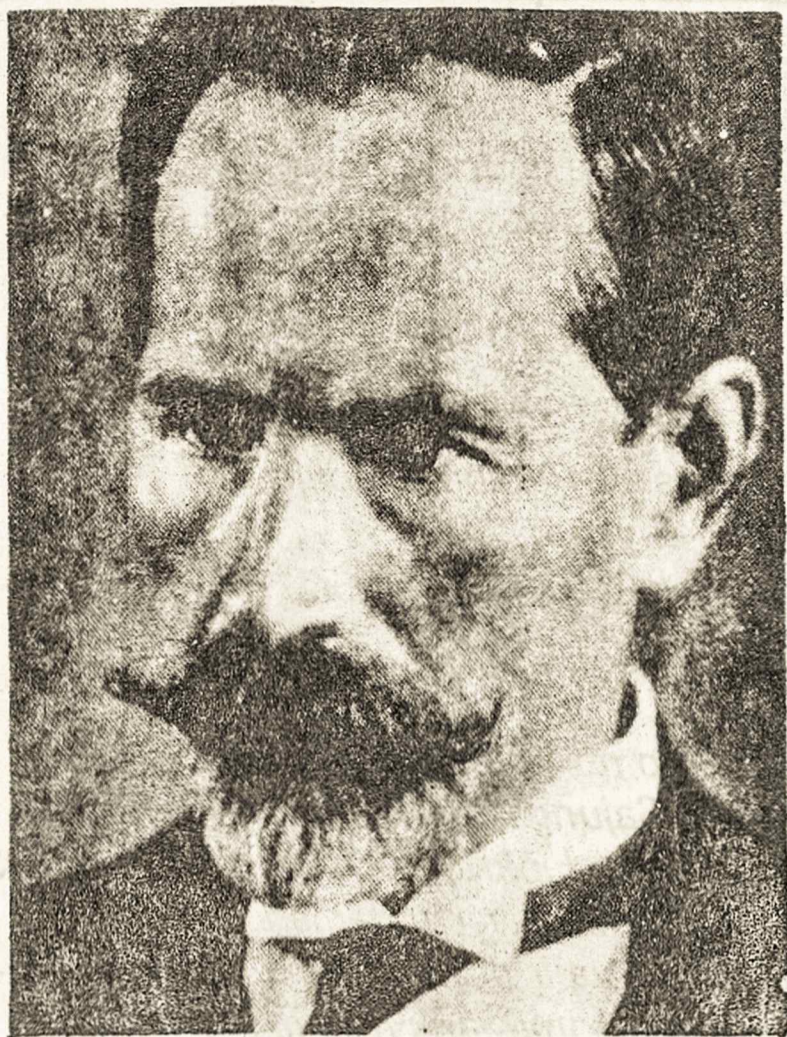
1926 m. gruodžio 17 d. įvykių pasėkoje A. Smetona antru kartą tapo Lietuvos Respublikos Prezidentu ir pasiliko ligi rusų įsiveržimo į Lietuvą 1940 m. birželio 15 d., o teisiškai — ligi mirties, 1944 m. sausio 9 d.

Jei "Pirmosios Respublikos" laikotarpį formaliai skaičiuojame trukusį nuo 1918 m. vasario 16 dienos iki 1940 m. birželio 15, tai to laikotarpio ilgis yra 22 metai ir 3 mėnesiai. A. Smetona Lietuvos Respublikos priešakyje tame laikotarpyje išbuvo iš viso 15 metų ir 8 mėnesius. O kadangi Respublikos Prezidento vaidmuo Lietuvoje nebuvo pasyvus, bet greičiau priešingai, tai suprantama, kodėl šio Lietuvos istorijos laikotarpio neįmanoma atjungti nuo Antano Smetonos vardo bei jo vaidmens Lietuvos gyvenime.

Kiekvienas politiniame gyvenime pasireiškias asmuo sukelia apie save prieštarų nuomonių bei vertinimų. Net ir Abraomas Linkolnas, dabar vertinamas su tokia pagarba, savo laiku yra buvęs labai karštų ginčų objektas. Tik vėlesniais laikais ginčai nusiūgsta ir išryškėja, kurie — teigiami ar neigiami — vertinimai nusveria.

Šis laikotarpis, praslinkęs nuo prezidento A. Smetonos mirties yra dar per trumpas, galutiniam jo vaidmens įvertinimui. Niomonių prieštarumas, nors — jau gerokai atslūgęs, dar nėra visiškai nusiūgęs į tokį lygį, kuriame galėtų reikštis visiškas objektyvumas, nedrumsiamas nei asmenų, nei politinių grupių suinteresuotumo. Tačiau pasyvinė to balanso pusė viešojoje opinijoje tolydžio nustoja dirbtinio pabrėžimo ir dėl to artėja prie tikrojo savo svorio.

Tą įvertinimą turėti objektyvų svarbu ne vien tik dėl kalbamo asmens garbės. A. Smetonos vaidmens vertinimas neišvengiamai siejasi su vienu iš įdomiausių ir svarbiausių, Lietuvos istorijos laikotarpių. Tas laikotarpis, vyresnės kartos dar gyvai prisimenamas, jaunimo akyse jau yra istorija, praeitis. Jei savo laiku šūkis "iš praeities stiprybę semkime" buvo kreipiamas į Kunigaikščių Lietuvos laikus, tai dabar jau ir šis į praeitį

Antanas
SMETONA
(1874 - 1944)

slinkęs laikotarpis tampa tinkamas tam šūkiui taikyti. Bet tam kaip tik ir svarbu, kad to mokymosi bei stiprybės šaltinio vaizdas būtų ko objektyvesnis, o ne vienaip ar kitaip iškraipytas.

Tam tikrais požiūrais A. Smetonos vaidmuo yra glaudžiai susijęs ir su Lietuvos kariuomene. Ne tik todėl, kad būdamas Respublikos Prezidentas, jis drauge buvo ir vyriausias Lietuvos ginkluotųjų pajėgų viršininkas. Tas titulas šiaip jau galėtų turėti tik grynai formalią reikšmę, nes gi prezidentas vistiek faktiškai nevadovauja kariuomenei, o tik skiria kariuomenės vadovybę.

Kariuomenė, arba tiksliau tariant — iniciatyvą į savo rankas paėmusieji kariuomenės sluogsniai suvaidino lemiamą vaidmenį 1926 metų politiniame pasikeitime. Tų kariuomenės sluogsnų akcijos pasėkoje A. Smetona vėl tapo Prezidentu, nors tuo atveju, 1926 metų gruodžio permainų aktyviu organizatorium jis nebuvo.

Būtų neteisinga manyti, kad A. Smetona, nėra atsidėkodamas kariuomenei už sudarymą sąlygų jam prezidentu tapti, protegavęs kariuomenę. Teisingiau jo santykio su kariuomene apibūdinimas būtų tas, kad jis nuoširdžiai pripažino kariuomenės reikšmę ir pilietinio auklėjimo, kaip ir krašto gynimo srityje, ir kad jis buvo nuomonės, jog kariuomenė atitiks savo paskirtį tik būdama atitinkamai pagal išgales aprūpintai ne tik medžiagi-

nėmis, bet ir moralinėmis sąlygomis. Būdinga yra tai, kad tam tikrais atvejais A. Smetona neįsivėngdavo pabrėžti kariuomenės reikalų reikšmės bendruose reikaluose.

Sunku apeiti tylomis klausimą, koks gi buvo A. Smetonos vaidmuo Lietuvos ginkluotųjų pajėgų tvarkyme Lietuvos nepriklausomybės sutemų išvakarėse. Ar A. Smetona numatė artėjantį Lietuvai pavojų? Ar jis numatė panaudoti ginkluotąsias pajėgas ginti Lietuvos laisvę? Ar tos pajėgos buvo tam rengiamos?

Vyriausybėje ir Valstybės Gynimo Taryboje, kurioje dalyvavo ir kariuomenės vadovybė, prezidento A. Smetonos paskatimu buvo svarstytas klausimas, kaip reikėtų pasielgti, jei prieš Lietuvą būtų pavartotas smurtas. Kad toks pavojus yra A. Smetona tatau aiškiai teigė. Tada ir Vyriausybė ir Gynimo Taryba vieningai laikėsi nusistatymo, kad tokiu atveju reikėtų ginti, net ir nesitikint sėkmingai apsiginti.

A. Smetona buvo mažiausiai pasidavęs iliuzijoms, anot kurių "viskas dar kaip nors susitvarkys ne taip jau blogai". Būdinga buvo jo kalba pasakyta 1939 metų spalio 10 dieną. Jis pirštu nurodė toje kalboje į faktą, kad drauge su Vilniumi į Lietuvą ir dar kai kas ateina...

A. Smetona jau tada numatė tai, ką šiandien visi iš patyrimo žinome, kad smurto atveju kraštas vistiek žiauriai nukentės ir bus sunaikintas, nors ir nesipriešintų. Žodžiu sakant, prezidento skatinimai, prisirengti smurto atveju pasipriešinti, reikiamo efekto neturėjo. Kai atėjo nelemta valanda, prezidentas atrado, jog nėra per ką vykdyti priešinimosi įsakymą, nors ir buvo, kas būtų priešinęsi narsiai. Rinktis kitus tokio įsakymo vykdytojus tada buvo jau per vėlu. Pats A. Smetona pripažino, kad toki pakeitimai reikėjo anksčiau daryti. A. Smetona pastatė ju laiku buvo tiesiog prislėgtas tos minties, kad plinta mintis, jog galima bandyti prie padėties taikintis. Į Lietuvą ateinant pavojų jis žiūrėjo atvuromis akimis, griežtai nesutiko nei kalbėti apie oficialų sostinės perkėlimą į Vilnių tol, kol jame ar jo apylinkėse yra svetimos jėgos.

Ar Lietuvos likimas būtų buvęs kitoks jei prezidentas Antanas Smetona būtų buvęs kitoks, negu buvo, arba jei Lietuvos vadovybė būtų buvusi visai kita?

Kas žino? Greičiausiai rezultatas būtų buvęs tas pats, gal tik kaikurios aplinkybės skirtųsi. Dėl Lietuvos priešų intencijų daug kas klydo, bet A. Smetona nebuvo jų tarpe. A. Smetona nepavartojo "botago" klystantiems "apšviesti".

Vyturys

ANGIE
GIRCKUS & CIA. LTDA.
CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA
MODAS

Rua Solon, 773 Fone: 221-6377 Bom Retiro
CEP 01127 — São Paulo — Capital

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS
SPAUDOS IŠLAIKYMO

ŠIANDIEN TAVO GIMTADIENIS

Esi. Gyvoji. Tyliai, jautriai, nedrąsiai atėjai į pasaulį ir egzistuoji. Tu esi, kaip ir aš esu, bet:

"Išrinko tau pušies lieknumą,
Skaistumą žydinčios gėlės,
Stirnaitis judesio grakštumą,
Darbštumą, miško skruzdėlės".

Lietuvaitei davė viską, ką gamta per ilgus tūkstantmečius kūrė.

Ir štai gyvenimas atsivėrė prieš akis — gyvenimas kaip burtas, kaip pasaka... kviečiantis, žadantis, viliojantis; graži, skaisti ir paslaptiinga lyg kokia deivė ateitis.

Jaunystė... pavasaris, kaip laimė, kaip meilė, gyvenimo pati pradžia. Išaušo be galo gražus rytas ir jis audžia stebuklingus svajonių tinklus. Širdis jausdama tą viską išsiplečia, išeina iš savęs, jaučia tai visą, kas darosi aplinkui dar niam erdvės skambesys.

Atėjo subrendimo laikas. Tada prasiėjo pirmutinė pilnutinė diena: nesi- baigianti, nemari, kaip ir pati meilė. Atėjo jisai pas tave ir tokiam gražiam vakare tu jam skambinai; tavo piršteliai taip lengvai lieté kiavišus sudarydami laimės aidu akordus. Per tą gražiausią laikotarpį, judviejų akys ieškojo į žiedus įpiltus saldžiausius lašus, o lupos šnabždėjo lietuviškai. Smagios akimirkos — trumpa paguoda ir vieton laimės džiaugsmo įsibrauna tuštuma.

Dienos bėga. Dienos greit prabėgo. Dienos negrįš... Ne tik dienos — nei jaunystė. Taip ir prabėgo keli dešimtmečiai — gražūs besišypsantys dar keli pavasariai. Gyvenimas eina pirmyn. Gali dar džiaugtis praeities akimirkos įspūdziais. Džiaugis kol gali. Pavasaris grįš... nebe tas, ne taip šypsantis. Bet jis dar atneš tau gražių dienų, gal dar ir gražiam sapne sapnuotų stebuklingų sapnų, nepamiršk jog šiandien tavo gimtadienis.

Vyturys

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI
MŪSŲ, LIETUVOS PRENUMERATA,
tai išspręsti čekį Francisco Gavénas arba
Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu
paštu.

PARAMA LABDAROS RATELIUI

Gavome iš Br. L. Sąjungos Valdybos malonų ir netikėtą laišką kurį čia perrašome.

São Paulo, 1988 m. lapkričio 19 d.

D.G. kun. PETRUI RUKŠIUI
Labdaros Ratelio Globėjui
Rua Juventus, 28
SÃO PAULO — SP.

Mielas Kunigeli Petrukei,

Šiuo norime Jums pranešti, kad Lietuvos Sąjungos Brazilijoje įvykusiame posėdyje, lapkričio 2 dieną, SAJUNGOS VALDYBA, įvertindama Labdaros Ratelio tikslą ir pasišventimą lietuvių senelių bei ligonių lankymu ir paslauga, nutarė suteikti Labdaros Rateliui mėnesinę paramą, 3 (trijų) OTN vertės.

Tad prašome, kad kiekvieno mėnesio pabaigoje, įeitumėt į ryšį su mūsų išdininke, pnia. Albina Ambrozevičienė, kuri sumokės Labdaros Rateliui viršų minėtą sumą.

Linkime sėkmės Labdaros Rateliui, ir toliau tęsti humanitarinį, pagirtinį darbą.

Jūsų

SAJUNGOS ALIANÇA VALDYBA

Alexandre Bumbles — Pres.

Saldys Algimantas — Secr.

Širdingai ačiū Sąjungos valdybai už Labdaros Būrelio darbo pripažinimą ir dosnią paramą. Tikimės, kad ateityje gaisime dar daugiau pasitarnauti seneliams ir ligoniams.

Kun. Petras Rukšys

ŠYPSULIAI

Šeiminkas priekaištuoja tarnaitėi:

— Marijona, dėl ko tu išpiepėjai mano žmonai, kad aš vakar vėlaugrižau? Juk aš labai prašiau tavęs, kad nesakytum.

Tarnaitė:

— Bet juk aš jai ir nesakiau, kad aš Tamsta grįžai. Kai ji paklausė, kurią valandą grįžo jos vyras, aš jai atsakiau, kad nežinau, nes tada viriau pusryčius ir neturėjau laiko pažiūrėti į laikrodį.

Savaitei bėgant...

Alf. D. Petraitis

Po tikrai gana ilgos pertraukos mane pasiekė Urugvajaus "Žinios", tiksliau pasakius "Urugvajaus lietuvių katalikų sekmadieninis biuletėnis". Dar siųstas šuoju adresu "Žinios" labai ilgai keliavo nuo kovo mėnesio iki lapkričio vidurio, taip sakant besukubos. Aišku ne leidėjų kaltė, nes spausdiniai neina laišku ritmu.

Bet visa tai iš tiesų nėra svarbu. Ką norėjau pasakyti, tai kad šis iš pažiūros kuklus leidinys eina be perstojo jau 28 metai. Be abejo jis atieika patenkinamai savo misiją. Kas sekmadienį aplanko savo skaitytojus, duoda pastoviai vietos lietuvių gyvenimo informaciją, pranešimus, žinutes, kas serga, kas veda, kur lietuviški paruošimai. Kaip tik tokios žinutės palaiko kolonijos tarpe pastovų kontaktą. Užmesk akį į lapelį ir sužinosi, kur kas bus.

Nežinau, kaip tos "Žinios" platinamos Montevideo lietuvių tarpe. Nemanau, kad tik tai prie bažnyčios durų tiems, kurie ateina į pamaldas. Greičiausia gal dar kuriuo kitu būdu, o gal net laiške per paštą.

Šekantį kartą kai būsiu Montevidejuje reikės pasiteirauti, kaip tai veikia. Kas mane stebina, tai to lapelio pastovumas.

Kalbant apie bet kokį laikraštį, nesvarbu ar jis didelis ar mažas, pastovus jo išėjimas gal pati didžiausia kliūtis. Tai žinių trūksta, tai laiku nebuvo atspausdintas, tai kokia kita kliūtis. Todėl gana dažnai randasi neperiodiniai leidiniai. Kartais net labai gerame popieriuje išleisti, tačiau tokie spaudos organai daugiau parodo istorinę pusę, taip sakant, sužinome kas kur įvyko. Tačiau spaudos misija yra ne vien informuoti istorinę mūsų veikios pusę. Jeigu norime palaikyti tvirtus santykius su kolonija, tai vien pranešti, kas įvyko neužtenka. Publika lieka gyventi prisiminimais, bet negali dalyvauti ateities faktuose.

Suprantu, kad visi norėtume turėti didelius laikraščius, net dienraščius, gerame popieriuje, su geromis iliustracijomis, bet tai ne mūsų kišenei. Taip pat tikėtis, kad kiti mums viską užmokės kad Amerikos lietuviai tik laukia prašymo, kam čia pasiųsti dolerių, yra nerealu. O patiem išsiversti su mažu pinigų ir turėti pastovų informacijų šaltinį tai gal net tenka pasimokyti iš urugvajiečių.

Greit sueis trisdešimt metų darbei, sunkiam, pastoviam, tačiau labai protingai ir realiai priderinusiame prie vietos sąlygų. Kas atėjo iki 28 metų tikrai nesuklups ir pasieks 29, 30 darbo metus. Didesnės kolonijos turi daugiau jėgų ir pinigų, gali padaryti daugiau.

Bet ką aš čia norėčiau pabrėžti, tai faktą su labai mažomis išlaidomis ir nedidele grupele darbininkų mokėti išlaikyti pastovų kontaktą tarp vietos lietuvių. Duoti vietos informaciją, žinių iš kitų kontinentų apie lietuvių gyvenimą kas savaitę ir nesustoti.

Todėl nesvarbu, kad ateina pavėluotos "Žinios", jos visuomet mielai laukiamos, mielai skaitomos. Sveikintini tų "Žinių" redaktoriai, leidėjai, išnešiotojai. Sau mėstau, o kas būtų, jeigu tie žmonės turėtų kaip reikiant pinigų tam reikalui. Tik pagalvokite.

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTD.

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

MŪSŲ ŽINIOS

MISIONIERIUS – KULTŪRININKAŠ

Rašo kun. Kazimieras Békšta, misionierius salezietis, iš Manaus, Amazonijos: "Ačiū Jums už ištikimą MŪSŲ LIETUVOS siuntimą, nors niekados negaliu už ją užsimokėti. Nors laikraštis čia ateina veik po trijų mėnesių, vistiek jis man naujas ir brangus..."

Vienas, vienišas lietuvis Amazonijos miškuose, visiškai atsidavęs vietinių genčių evangelizavimui, kultūrinimui, švietimui. Ir su koku pasišventimu – gal vien tik Viešpats Dievas gali pilnai įvertinti. Ir įvertins.

"Mano 'naujienos' vis tos pačios, rašo: tapau visai kurčias. Dar vis duodu kokias paskaitas fakultete ir seminarijoj, atsakinėdamas tik į klausytojų rašteliu duodamus klausimus. O jau daugiau laiko užsiimu su kompiuteriu, kur stengiuosi parašyti Yanonami indėnų kalbos žodyną. Jau turiu apie 11.000 įrašų (žodžių). Atrodo, kad pasieksiu kokius 30.000. Paskui eis dar didesnis tukanų kalbos žodynas.

Svetimtaučis, lietuvis, iš kažkoko Europos kampelio misionierius – Brazilijos Amazonijos indėnų kultūrininkas, civilizatorius. Tai asmuo, kurį, manau, ir po šimto (ir daugiau) metų su pagalba prisimins yanonamu, tukanų bei kitų Brazilijos Amazonijos indėnų vaikai, mokydami apie savo tautos-genties kultūrą, kaip kad mes, lietuviai, pagarbiam prisimenam mūsų tėvynės krikščionius bei kultūrintojus, nors jie ir kitaučiai.

Aišku, ir klimatas, ir aplinka, ir gyvenimo sąlygos neigiamai atsiliepia į skirtingos prigimties organizmą ir dvasią. Reikia tikro pasišventimo pilnai atsiduoti tokiam giliam evangelizavimo bei kultūrinimo darbui. Tai tik dvasios galiūnai tatau gali nuveikti, pilnai pasitikėdami Visagalio pagalba. Mes tik galim stebėtis mūsų misionierium kun. Kazimieru Békšta, ir juo didžiutis. Didžiutis, kad ir mes turim taip giliai kitiems pasišventusių mūsų tautiečių.

Prisimindamas, kad paštas tarp Ma-

KUN. PRANAS GAVĖNAS (antras iš kairės), prie prezidiumo stalo, dėkoja SpPaulo žurnalistų sąjungai už MŪSŲ LIETUVAI suteiktą garbės diplomą

Nuotr. P. Rukšio

naus ir São Paulo užtrunka "beveik tris mėnesius", jau dabar siunčia "nuširdžius Kalėdinius sveikinimus ir geriausius linkėjimus ateinantiems metams: su Dievo palaima, Motinos Marijos globoje". Ir priduria: "Prisimenu Jus kasdieninių Šv. Mišių aukoje. Prie Dievo stalo esam arti".

Taigi, nors "visai kurčias" ir sunkiai galintis susikalbėti su žmonėmis, maldoje, prie Dievo stalo, lengvai susikalba su Dievu – ir gali Jam gerą žodelį pakuzdėti ir už mus. Už ką niekad neįstengsim tinkamai atsidėkoti.

Kas norėtų pasveikinti šį mūsų misionierių Brazilijos Amazonijoje, su juo pasidalinti kalėdine plotkele ar kaip kitaip išreikšti savo krikščionišką ir tautinį solidarumą, štai jo adresas:

Rev. Pe. Kazimieras Békšta, SDB
Centro Educacional Domingos Savio
Rua Visconde de Porto Alegre, 820
69000 MANAUS, AM.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

KAIP GERA, KAD MŪSŲ GYVENIMO LAIVELĮ VAIRUOJA GEROJO DIEVO RANKA. KAI JIS PRIE VAIRO – NIEKAS NEBAISU. (Nijolė Sadūnaitė lageryje).

MŪSŲ MIRUSIEJI ANA ČYPIENĖ

Lapkričio 9 dieną po ilgos ligos, 18 metų išgulėjusi lovoje, mirė ANA ČYPIENĖ, 80 metų amžiaus, paliko dvi dukteris vedusias Claudia ir Irena, dvi seseris: Angėlę ir Vensloviją. Palydėta gausaus būrio giminių ir pažįstamų. Vyras Antanas Čypas jau yra miręs daug metų atgal, buvo labai žinomas anais laikais São Paulo lietuviams, kai po vienas iš geriausių virėjas valgių ir bufetų parengime.

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

"BUHALTERIJOS KLAIDA"

Buhalterijos, t.y. skaičiavimo, klaidų visi mes gyvenime padarome. Bet piršlybose tokios klaidos sukelia daug juoko.

Todėl nepraleiskite retos progos šio mėn. 27 d. 16 val. Mokoje Kunigų Saleziečių salėje (rua Juventus, 28) pamatyti Vyt. Alanto 3 v. komediją "Buhalterijos klaidą".

Po vaidinimo veiks lietuviškų valgių užkandinė, loterija ir kt.

Prašome, kas gali, pakvietimus įsigyti iš anksto. Bet svečiai, atvykusieji iš toliau, turės galimybę pakvietimus nusipirkti prie įėjimo į salę.

Laukiame visų lietuvių.

Dramos mėgėjų ratelis

AUKSINIS VEDYBŲ JUBILIEJUS

Lapkričio 22 d. PRANCIŠKA ir JURGIS GARŠKOS švenčia 50 metų Vedybinio gyvenimo sukaktį. Jubiliejaus šventė buvo Sąjungos rūmuose praeitą šeštadienį, lapkričio 19 dieną. Tikimės sekančiame "ML-vos" numeryje išsamiai aprašyti sukaktuvinius ir pačią šventę.

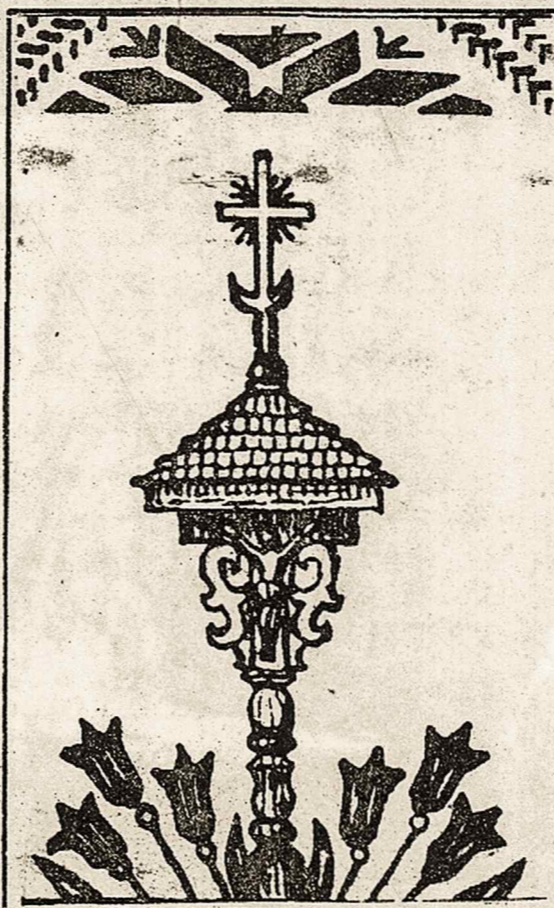
SVEČIAS IŠ VOKIETIJOS

Lýdimas p. Jono Tatarūno, aplankė "ML" redakciją, Dr. Vilius Linestras, iš Freiburgo, Vakarų Vokietijos, biochemijos specialistas. Jis dalyvavo "International Congress of Inborn Errors of Metabolism" kongrese, įvykusiam S. Paulyje, Maksoud Plaza hotelyje. Buvęs 16 Vasario gimnazijos mokinys, dalyvauja Vakarų Vokietijos lietuvių veikime. Jisai aplankys žymiausias Brazilijos turistines vietas, kaip Foz de Iguassu, Rio de Janeiro, Fortaleza, Manaus ir kitas ir norėtų susitikti su ten gyvenančiais lietuviais.

"FELIZ ETERNO NATAL"

Artinasi Kalėdos; ir, prieš jas, Kūčios, viena iš įspūdingiausių mūsų tautiniai religinių švenčių. Kiti tokių Kūčių nepažįsta; ar jas atšvenčia visai kitaip. Būtinai reikalinga mums patiems suprasti, įvertinti, palaikyti ir atšvesti lietuviškas Kūčias. Prasminga su jomis supažindinti ir kitataučius, ypač dabar, kai Lietuvos vardas beveik kasdien minimas tarptautinėj spaudoj ir lietuvių atsigavimo

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINELIUS
VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

PADEKA

Mūsų mylimai seserei, motinai, žmonaj, senelei

AŲA

ANAI ČYPIENEI

mirus

reiškiame nuoširdžią padėką visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir 7-tos dienos Mišiose.

Čypų ir Dulinskių

šeimos

LIETUVIŲ KATALIKŲ ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS METINIS

S U S I R I N K I M A S

šaukiamas gruodžio mėnesio 11 dieną, 15 val. Jaunimo Namuose.

Programoje

Valdybos pranešimai
Revizijos komisijos pranešimai
Balanso patvirtinimas
Naujos Valdybos ir Revizijos komisijos rinkimai
Kiti reikalai

Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Aldona Černiauskaitė-Fernandes
Sekretorė

kun. Juozas Šeškevičius
pirmininkas

sąjūdis sekamas visų geroš valios žmonių.

Šiam tikslui gali pasitarnauti ir kukli brošiūrėlė FELIZ ETERNO NATAL, išleista MŪSŲ LIETUVOS. Po trumpo įvado, kurį parašė Kultūrinio Centro "Francisco Matarazzo Sobrinho" direktorius bei UBE (Brazilijos Rašytojų Draugijos) valdybos narys Henrique Lošinskas Alves, eina vidinė medžiaga. Pirstatomos Kūčios kaip "Uma celebração singular", su Kūčių prasmės paaškinimu bei apeigom. Literatūriniam Kūčių pergyvenimui išverstas vaikų literatūros klasiko, Vytauto Tamulaičio, jaudinantis vaizdelis "Vytuko malda". Leidinį papildė keli kalėdiniai eilėraščiai, žvilgsnis į Lietuvą "Conheça a Lituânia" ir Kūčių bei Kalėdų valgių receptai.

Brošiūrą iliustravo lietuviškais motyvais Janetė Zizienė.

Prasminga dovanėlė jaunom lietuviškom šeimom bei artimiam kitataučiam.

Galima gauti kreipiantis į ML administraciją: Rua Juventus, 28 Pque. da Moóca, 03124 SÃO PAULO, SP. (Telef. 273-0338).

GRUODŽIO MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius, kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sėkmės.

03-12 - Justino J. Žvingila
03/12 - Jonas Šepetauskas
04/12 - Bruna Yolanda Pjevac
05/12 - Daniela Maria Šiaulys
05/12 - Nilza Guzikauskas
05/12 - Antonio Luiz de Abreu Carvalho
07/12 - Janete Neumantas Neumanas
09/12 - Jenny Marcinkevičius Bumbles
16/12 - Vaclovas Laurinaitis
20/12 - Lidija Idika
22/12 - Izabel Seliokas
23/12 - João Carlos Magila
23/12 - Jonas Sapokas
29/12 - Helena Ostrinski Kučinskas
30/12 - Anna Godliauskas
31/12 - Mare Jovaiša
31/12 - Rosmarli Ažuolas

Sąjungos-Aliança
Valdyba